

Στο «εδώλιο» της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών ο γνωστός ιστορικός

Ο Χριστιανόπουλος «αθώωσε» τον Μαζάουερ

Απρόβλεπτος, όπως πάντα, ο ποιητής έφερε τα πάνω-κάτω στην εκδήλωση, εκφράζοντας, μπροστά σε ένα κοινό που «διψούσε» για καταδίκη, τον θουμσασμό του για τον Μαρκ Μαζάουερ

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΛΥΚΕΙΑΣ

Διαψεύστηκαν όσοι προσδοκούσαν ότι η ιστορική προσέγγιση της Θεσσαλονίκης που έκανε ο ιστορικός Μαρκ Μαζάουερ θα έβρισκε τον μαστορά της, έστω και με καθυστέρηση έξι χρόνων από την κυκλοφορία του βιβλίου του «Θεσσαλονίκη. Πόλη των φαντασμάτων».

Το κοινό που κατέκλυσε την αίθουσα εκδηλώσεων της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών ήταν προδιατεθειμένο για έναν... θρίαμβο έναντι του «ασεβούς» Βρετανού και η παραταξη της εκδήλωσης προδιέθετε για κάτι τέτοιο.

Δεν βρίσκονται άλλωστε κάθε μερσι στο ίδιο πάλιν ο ποιητής Ντίνος Χριστιανόπουλος με τον πρόεδρο της ΕΜΣ Νίκο Μέρτζο να συννευνοποιούνται από τον ιστοριοδίχη Γιάννη Μέγα και τον ανιγραφέα Γιώργα Καραμπελιά.

Οι οργανωτές της εκδήλωσης ήθελαν να ανασκευάσουν αυτά που υποστηρίζει ο ιστορικός στο βιβλίο του «Θεσσαλονίκη. Πόλη των φαντασμάτων»

ων που, με αφειρητία το βιβλίο του Μαζάουερ, έχουν κυριαρχήσει την τελευταία περίοδο στην ακαδημαϊκή και πνευματική σκηνή σχετικά με τη Θεσσαλονίκη».

Μόνα που τα πράγματα δεν εξελίχθηκαν όπως όλοι τα περίμεναν. Διότι ο ποιητής Ντίνος Χριστιανόπουλος, μιλώντας πρώτος, τους αιφνιδίασε όλους με τον ανατρεπτικό του λόγο. «Ο Μαζάουερ είναι ένα απροσδόκητο πλάσμα που εμφανίστηκε στα καλά καθούμενα» είπε ο κ. Χριστιανόπουλος με το γνωστό ύφος του, για να συνεχίσει:

«Οι αναφορές του για τζαζ δεν είναι τόσο καλές, κάνει λάθη και έχει προκαταλήψεις για οτιδήποτε μη οθωμανικό, αλλά το βιβλίο του δεν είναι ακριβώς ιστορία, είναι

◀▶ ΜΕ ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ Duff Cooper διακρίθηκε το βιβλίο του Μαρκ Μαζάουερ «Θεσσαλονίκη. Πόλη των φαντασμάτων» (Εκδόσεις Αλεξάνδρεια 2006)

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΜΑΡΚ ΜΑΖΑΟΥΕΡ

Ο ιστορικός των Βαλκανίων

ΓΕΝΝΗΜΕΝΟΣ το 1958 στο Λονδίνο, ο Μαρκ Μαζάουερ είναι από τους σημαντικότερους της γενιάς του Βρετανός ιστορικός που ειδικεύεται στην ελληνική ιστορία, τα Βαλκάνια και την Ευρώπη του 20ού αιώνα. Συχνός επισκέπτης της Ελλάδας και γνώστης της ελληνικής γλώσσας, έχει ζήσει στη νεώτερή του στη Θεσσαλονίκη, ενώ διατηρεί δεσμούς με τη χώρα μας καταθέτοντας συχνά τις απόψεις του στις διαλέξεις που δίνει. Καθηγητής Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Κολούμπια της Νέας Υόρκης, σπούδασε κλασική φιλοσοφία και φιλοσοφία στο Πανεπιστή-

μιο της Οξφόρδης καθώς και διεθνείς σχέσεις στο πανεπιστήμιο Τζον Χόπκινς της Βαλτιμόρης, από όπου αποφοίτησε μέσα στη δεκαετία του '80, με διδακτορικό και μεταπτυχιακό δίπλωμα, αντίστοιχα. Σταθμοί στην πολυχρονη ακαδημαϊκή του καριέρα υπήρξαν σπουδαία πανεπιστήμια του εξωτερικού όπως αυτά του Μπρίσμπεκ, του Λονδίνου, του Σάσεξ και του Πρίνστον όπου δίδαξε. Ο Μαζάουερ έχει ερευνήσει και γράψει εκτεταμένα για την ελληνική ιστορία της νεότερης εποχής, των Βαλκανίων και της ιστορίας του εθνικοσοσιαλιστικού κράτους στην Ευρώπη

και των ιδεολογιών κατά τον 20ό αιώνα. Το βιβλίο του «Η Ελλάδα και η οικονομική κρίση του μεσοπολέμου» κέρδισε το βραβείο Ράνσιμαν Αλληνογενικού συνδέσμου 1992, ενώ το «Στην Ελλάδα του Χίτλερ. Η εμπειρία της κατοχής 1941-44» (Εκδόσεις Αλεξάνδρεια 1994) κέρδισε το βραβείο Λόνγκμαν-Βιβλίο της χρονιάς το 1993 και τον σύσπασε στο ελληνικό κοινό. Με τα βιβλία του μεταφρασμένα σε αρκετές γλώσσες, ο ίδιος καθιερώθηκε διεθνώς με το «Σκοτεινή ήπειρος. Ο ευρωπαϊκός 20ός αιώνας» (Εκδόσεις Αλεξάνδρεια 2001) και τα μετέ-

πειτο βιβλία του «Βαλκάνια» (2001) και «Θεσσαλονίκη. Πόλη των φαντασμάτων: Χριστιανική, Μουσουλμάνοι και Εβραίοι, 1430-1950» (Εκδόσεις Αλεξάνδρεια 2006) διακρίθηκαν, επίσης, με τα βραβεία Γούλφσον καθώς και Ρόνσιμαν και Duff Cooper, αντίστοιχα. Από το 2002 έως σήμερα, ο Μαρκ Μαζάουερ αρθρογραφεί στις αγγλικές εφημερίδες Financial Times και The Independent.

περίπου λογοτεχνία. Αυτό είναι ένα «βαντάζ» του Μαζάουερ. Το βιβλίο του είναι απίθανο γοητευτικό, ακόμη κι εγώ σκέφτομαι μίπως δεν πρέπει να το χτυπήσω».

Όσον αφορά δε το βιβλίο που παρουσιάζονταν, δεν το σκέφθηκε καθόλου: «Θα περίμενα περισσότερη ωριμότητα από τον Ταχόπουλο. Το βιβλίο του είναι ένα ευνόμοιο εγχειρίδιο, αλλά μπροστά στον γίγαντα Μαζάουερ εμφανίζεται ως νεαρό παιδάριο».

Κάπως έτσι έληξε η βραδιά πριν

κάν αρχίσει, καθώς η παρατήρησή του δεν απαντήθηκε ούτε καν από τον παριστάμενο συγγραφέα.

▶ «ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ Μαζάουερ δεν είναι ακριβώς ιστορία, είναι λογοτεχνία. Αυτό είναι ένα βαντάζ του. Το βιβλίο του είναι απίθανο γοητευτικό, τόνισε ο Ντίνος Χριστιανόπουλος»

ΟΙ ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Εθνική ταυτότητα και φόβος

ΟΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ στο βιβλίο του Μαζάουερ -αλλά ούτε μία λέξη για το βιβλίο που παρουσιάζονταν- από τον Γιάννη Μέγα (εσκεμμένες ή μη ιστορικές παραλείψεις, έμφραση ή απασιώπηση ιστορικών γεγονότων, μιές αλήθειες, περίεργη επιλογή σπασομασμάτων, χρήση λέξεων με έντονες συνεκδοχές) ακούστηκαν ως φιλολογικός λυρισμός και όφθηκαν ακόρεστη την ανάγκη των παριστομένων για καταγγελία του «βλασφημίου» και «αινέρου ξένου».

Το κοινό ήθελε καθαρές κουβέντες όπως του κ. Μέρτζου: «Ο Μαζάουερ κλάκευσε την Ιστορία», «οι αναγνώστες του δεν ξέρουν, αλλά γι' αυτό υπάρχουν οι ταγοί», «ο δρόμος που ανοίξε η Μπλάνιερ είναι ένας επικίνδυνος δρόμος», «πρώτοι στον λάκκο έπεσαν οι εκπρόσωποι της Θεσσαλονίκης, που τα έκαναν μέχρι και δώρο το βιβλίο του. Τους κυνηγούσα να τους ρίξω στον λάκκο, που έλεγε κι ο Λένιν». Κοντά ο' αυτό, ο Γ. Καραμπελιάς πρόσθεσε την καταγγελία (της προσπάθειας αποδόμησης της εθνικής ταυτότητας) και αρκέστηκε ως εκδότης του ποιήματος να σημειώσει «το βιβλίο του Ταχόπουλου ήταν αρχικά ένα εκτενές άρθρο κριτικής, δεν είναι ένα βιβλίο για τη Θεσσαλονίκη, αλλά αναφέρεται στις διαστρεβλώσεις του Μαζάουερ».

Ο κ. Ταχόπουλος, τέλος, παρατήρησε ότι ο Μαζάουερ «υποτιμά σποδίστατα ελληνικό, εξελληνίζει την οθωμανική περίοδο» και «θεωρεί μέρος του εξελληνισμού της πόλης ακόμη και την εξόστωση των εβραίων». Με λίγα λόγια, όπως παρατήρησε παριστάμενος κατά την εξέδο, «μοιράστηκαν μεν τους προσηλωτικούς φόβους τους, αλλά δεν έκαναν κριτική στο βιβλίο του Μαζάουερ».